

Startnotitie

Toekomst Eeuwigelaan

Opdrachtgever: Mark Pothast (Directeur- Gemeentesecretaris)
Opdrachtnemer: Martijn Schroor (afdelingshoofd Ontwikkeling & Beheer)
Projectleider: Simon van Dam

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en probleemstelling	3
1.2 Doelstelling	3
1.3 Aanpak	4
2. Projectbeschrijving	5
2.1 Plangebied	5
2.2 Ontstaansgeschiedenis	5
2.3 Analyse van het gebied	6
2.4 Toetsingskader	8
3. Organisatie	9
3.1 Projectorganisatie	9
3.2 Startbijeenkomst klankbordgroep	10
3.3 Voortgangsbewaking	10
4. Planning	11
4.1 Projectfasering	11
4.2 Besluitvorming	11
5. Communicatie	12
6. Financiën en risico's	13
Bijlagen	14

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en probleemstelling

De Eeuwigelaan is mede door hoge natuur- en cultuurhistorische waarde een prominente laan in de kern Bergen, die bovendien een belangrijke fiets- en autoroute vormt naar de kust en de verbinding tussen Bergen en Bergen aan Zee en de Egmondse. De Eeuwigelaan is voor auto-fiets- en wandelverkeer onveilig.

Fietspad te smal

Ten eerste is het fietspad te smal waardoor fietsers onderling in conflict kunnen komen. Gezien de groeiende stroom fietsers, is een goede fietsvoorziening zowel vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid als vanuit toeristisch oogpunt gewenst. De gemeenteraad heeft in een motie van 1-11-2012 de wens uitgesproken om het fietspad aan te passen. In de motie draagt de raad het college op:

- *'te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om een voldoende breed fietspad te maken vanaf het centrum van Bergen tot aan de Franschman;*
- *bij dit onderzoek een variant te betrekken waarbij een gescheiden fietspad aan weerszijden van de Eeuwigelaan wordt gerealiseerd;'*

De aanpassing van het fietspad wordt onderzocht en tegelijkertijd wordt ook onderzoek gedaan naar andere (verkeers)problemen, te weten de breedte van het wegprofiel en de conditie van de bomen aan de Eeuwigelaan. De oorspronkelijke opdracht van de raad om enkel het fietspad aan te passen is dus verruimd.

Wegprofiel te smal

De huidige weg voldoet voor een groot deel niet aan de normen omdat de weg te smal is. Daarbij staan er langs de Eeuwigelaan forse bomen pal tegen de wegband, waarvan er enkelen schuin over de weg gekeerd staan, wat het een onveilige verkeerssituatie maakt.

Onveilige bomen

De conditie van de bomen is een probleem. Vooral in het deel van de Eeuwigelaan dat bekend staat als de 'Donkere hoek', staan beuken die door aanrijdingschades onherstelbaar zijn beschadigd. Beuken die sterven of ziek worden, kunnen door afbrekende takken/stamhout leiden tot ongevallen. Dit probleem speelde medio jaren negentig van de vorige eeuw al en naar aanleiding van een aantal zware (materiële) verkeersschades is een aantal 'schuine bomen' verwijderd of voorzien van reflectoren. Ook recentelijk is het risico op ongevallen helaas bevestigd: op 17 oktober 2014 is een gewonde gevallen door een vallende tak van één van de beuken in de Donkere hoek. De onveilige bomen vormen dus een tweeledig risico. Enerzijds loopt de conditie van de bomen terug door de schades, anderzijds staan de bomen te dicht langs een weg die niet voldoet aan de normen.

Gelet op het bovenstaande is 'niets doen' geen optie.

1.2 Doelstelling

Het doel is om samen met alle betrokken partijen te onderzoeken hoe de Eeuwigelaan (verkeers)veilig gemaakt kan worden voor auto- fiets- en wandelverkeer zonder de beeldkwaliteit, laanstructuur en de natuur- en cultuurhistorische waarde uit het oog te verliezen.

1.3 Aanpak

Omdat er belangrijke afwegingen moeten worden gemaakt en omdat het een onderwerp betreft dat leeft onder de Bergense bevolking, wordt het project Toekomst Eeuwigelaan via een projectmatige aanpak integraal benaderd. Ook wordt een zorgvuldig communicatie- en participatietraject opgezet.

Stappenplan

Stap 1

De eerste stap is het oprichten van een externe klankbordgroep. Voor de samenstelling, het doel en de rol van de klankbordgroep wordt verwezen naar hoofdstuk 3. In de eerste klankbordgroep bijeenkomst wordt het probleem besproken: de veiligheid. Ook worden de kaders en randvoorwaarden besproken en daarna worden noodzakelijke onderzoeken gedaan (zoals cultuurhistorisch onderzoek, flora- en fauna onderzoek en verkeerskundig onderzoek). Op basis daarvan wordt een Programma van Eisen (PvE) opgesteld. Het PvE wordt eerst voorgelegd aan de klankbordgroep. Daarna vindt bestuurlijke besluitvorming plaats.

Stap 2

In de volgende fase wordt het PvE uitgewerkt in een concept plan. Verschillende varianten worden hierbij onderzocht. Het concept plan wordt eerst met de klankbordgroep besproken, waarna bestuurlijke besluitvorming plaatsvindt. Daarna wordt het concept plan vrijgegeven voor inspraak en ter visie gelegd.

Stap 3

Na de tervisielegging wordt aan de hand van de binnengekomen zienswijzen een nota van beantwoording opgesteld. Vervolgens wordt een definitief plan gemaakt dat besproken wordt met de klankbordgroep alvorens besluitvorming plaatsvindt. Daarna worden de noodzakelijke vergunningenprocedures doorlopen alvorens tot aanbesteding en uitvoering wordt overgegaan.

Deskundigenadvies

Er wordt aan deskundigen gevraagd om onderzoeken uit te voeren en te adviseren over mogelijke oplossingen voor de situatie. Adviesbureau HB uit Alkmaar wordt door het college gevraagd om te adviseren over het opstellen van een PvE en het (in een latere fase) maken van een (concept) plan. Dit bureau heeft ervaring bij vergelijkbare vraagstukken en heeft al veel herinrichtingprojecten (onder andere in Bergen) begeleid. Het bureau heeft recent onderzoek verricht voor de herinrichting van het Van Reenenpark in Bergen. Ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Van der Goes en Groot wordt gevraagd om flora- en fauna onderzoek uit te voeren. De Cultuurcompagnie Noord-Holland zal worden gevraagd onderzoek te doen naar de cultuurhistorie van het plangebied.

Lopende kapvergunningenprocedures

Zoals gezegd worden elk jaar bomen ziek en sterven bomen af. Om te voldoen aan de wettelijke zorgplicht, zijn aan de hand van jaarlijkse boomcontroles (VTA-inspecties) en een tussentijdse inspectie, kapvergunningen verleend voor zieke en dode bomen. De meest recente inspectie is als bijlage 1 opgenomen bij deze startnotitie. Mocht uit komende inspecties blijken dat er meer bomen moeten worden verwijderd, zullen voor deze gevallen kapvergunningen worden aangevraagd.

Totdat er duidelijkheid is over de planvorming van de Eeuwigelaan, worden er geen nieuwe bomen herplant. Als er een besluit is genomen over de planvorming, worden bomen (eventueel met terugwerkende kracht) herplant.

2. Projectbeschrijving

2.1 Plangebied

De Eeuwigelaan vormt vanuit Bergen een ontsluiting naar zowel de Egmondse als Bergen aan Zee. Het fietspad is onderdeel van de fietsroute vanuit Alkmaar en Langedijk naar de kust in Bergen aan Zee. Het fietspad langs de Eeuwigelaan sluit naar Bergen aan Zee aan op het vernieuwde fietspad langs de (provinciale) Zeeweg. Aan de kant van Bergen is de laan verbonden aan de Hoflaan waar een fietsstraat is aangelegd. De doorgaande route is via de Komlaan, die van fietsstroken is voorzien. In onderstaande afbeelding is het plangebied (groen gearceerd) weergegeven.

Plangebied

Het ten noorden van de Eeuwigelaan gelegen bospad, dat bekend staat als het 'voormalige Bello trace', maakt geen onderdeel uit van het plangebied omdat dit tracé valt binnen een beschermd natuurgebied en is aangewezen als Natura 2000-gebied. Daarnaast is er weinig sociale controle waardoor de locatie ongeschikt is als mogelijk (fiets)route.

2.2 Ontstaansgeschiedenis

De Eeuwigelaan is in diverse tijdvakken aangelegd. Het deel dat bij het dorp ligt, is onderdeel van het 'Hof te Bergen', dat in de 17^e eeuw is aangelegd. In combinatie met de aanleg van de Zeeweg rond circa 1900, heeft de Eeuwigelaan de functie van doorgaande weg gekregen en is deze in fasen verhard.

De Eeuwigelaan met fietspad, gezien naar het oosten, 1926 (Regionaal Archief).

2.3 Analyse van het gebied

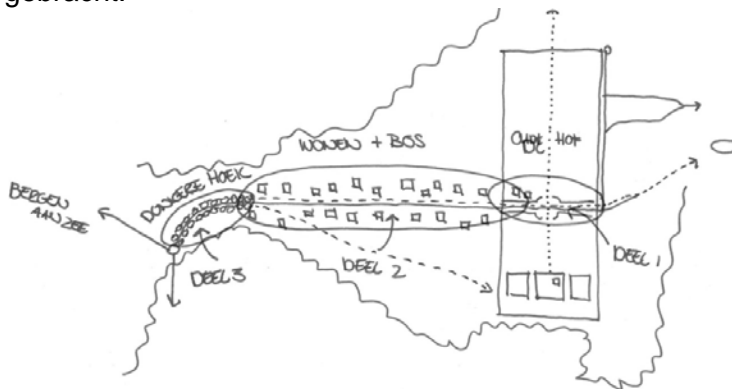
De Eeuwigelaan ligt in het gebied Westdorp, dat gekarakteriseerd wordt door de zeer groene, bosrijke omgeving. Het gebied bevat grote villa's die vrijstaand op ruime afstand van elkaar en van de weg liggen. De helft van de woningen is in de periode 1910 tot 1930 gebouwd. Het karakter van het gebied wordt veel meer bepaald door de ruime opzet en de groene, openbare ruimte dan door specifieke kenmerken van bebouwing. Karakteristiek voor de Bergense groenstructuur zijn de typische straatprofielen met laanbomen in grasbermen.

Eeuwigelaan ter hoogte van de Mosselenbuurt met een verkoopbord van percelen grond met kavelindeling, 1910 (Regionaal Archief)

De Eeuwigelaan is een prominente laan in Bergen. Voor een groot deel heeft het een symmetrisch profiel dat bestaat uit een rijweg, met aan beide zijden een fiets- en voetpad. De scheiding tussen weg en pad is een groenstrook met bomen. Binnen dit symmetrische profiel zijn meerdere verschijningsvormen.

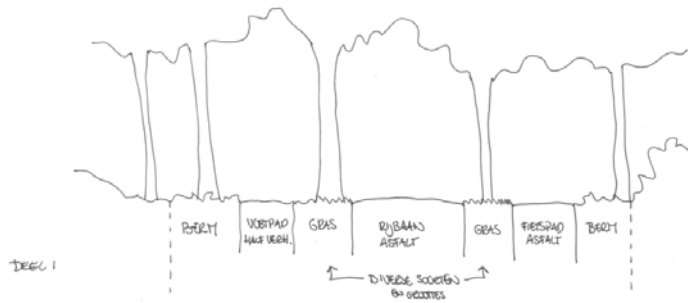
Grofweg is de Eeuwigelaan in drie onderdelen te verdelen. Deel 1 is ter plaatse van het Oude Hof, deel 2 is het gedeelte met de woningen, en deel 3 is het gedeelte in het bos en staat bekend als de 'Donkere hoek'. De drie onderdelen zijn niet hard van elkaar te scheiden, maar lopen in elkaar over. In onderstaande figuur zijn de verschillende deelgebieden in kaart gebracht.

deelgebieden

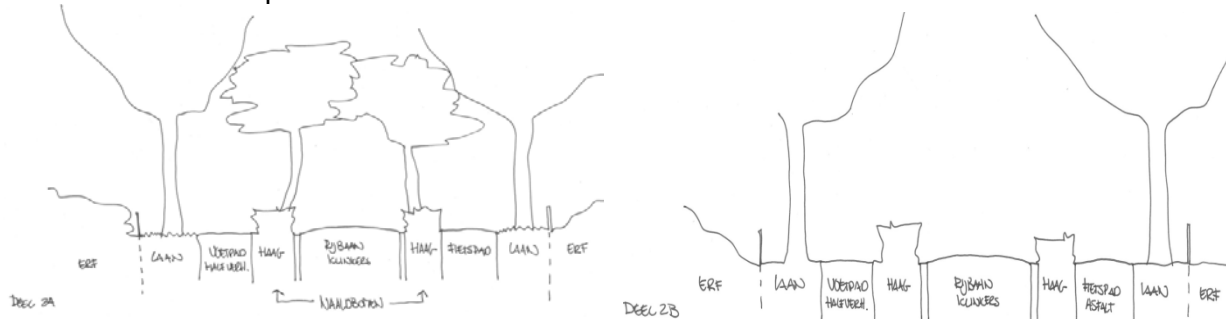
Deel 1 Oude Hof

Het profiel ter plaatse van het Oude Hof is een rijbaan van asfalt, met aan de ene zijde een voetpad en aan de andere zijde een fietspad. De middenbermen zijn grasbermen met daarin diverse soorten en grootte bomen. De buitenste bermen zijn onderdeel van de bosrand.

Deel 2 Wonen en bos

Vanaf dit deel bestaat de rijweg uit klinkers, ook hier aan de ene zijde voet- en aan de andere kant een fietspad. In de middenberm zijn naar schatting rond 1880-1900 naaldbomen aangeplant. Voor een deel vormen deze een laan en voor een deel zijn de naaldbomen geheel of gedeeltelijk verwijderd. De middenbermen zijn hier voorzien van een haag. De berm tussen de erven en het fietspad is een robuuste laan met forse bomen.

Deel 3 De donkere hoek

Dit gedeelte van de Eeuwigelaan is symmetrisch van opzet, met aan beide zijden een fietspad. Meest prominent voor dit gedeelte zijn de grote beuken in de middenberm. De bomen in de buitenste bermen zijn hieraan ondergeschikt en vormen geen laan, maar zijn onderdeel van de bosrand.

2.4 Toetsingskader

In onderstaande tabel wordt aangegeven welk beleid en welke wetgeving en richtlijnen op het project Toekomst Eeuwigelaan van toepassing is.

Wet/beleid	Toelichting
Fietsbeleidsplan (gemeente Bergen, concept)	In het concept Fietsbeleidsplan staat het verbeteren van de fietsvoorziening langs de Eeuwigelaan op de uitvoeringsagenda. Het beleidsplan is in concept. In een volgende fase van de planvorming worden nieuwe feiten hieromtrent verwerkt.
Categoriseringsplan (gemeente Bergen)	Het categoriseringsplan vloeit voort uit het landelijke verkeersveiligheidsprogramma 'Duurzaam veilig'. De Eeuwigelaan is gecategoriseerd als gebiedsontsluitingsweg. De wegcategorie geeft richting aan de gewenste weginrichting en bepaald mede welke fietsvoorzieningen noodzakelijk zijn. Zoveel als mogelijk worden de CROW Richtlijnen toegepast.
CROW (landelijk kenniscentrum)	<ul style="list-style-type: none"> - De richtlijn voor wegbreedte voor een gebiedsontsluitingsweg is minimaal 2,90m per rijstrook; - Voor het profiel van een fietspad met tweerichtingsverkeer is de richtlijn 3,50 – 4,00 meter (min. 3,00 m); - Voor een voetpad wordt een breedte van 1,5 m aangehouden; - De richtlijn laat enige ruimte voor maatwerk. De planvorming moet uitwijzen wat een acceptabel profiel is en wat de gewenste oplossing is.
Flora- en faunawet (ministerie van Economische zaken, Landbouw & Innovatie)	Indien groen verwijderd gaat worden, dient onderzocht te worden of er beschermde soorten voorkomen en zo ja, of het verwijderen van groen negatieve gevolgen heeft. Eventueel is ontheffing van de Flora- en faunawet nodig.
Natuurbeschermingswet (provincie)	Het plangebied ligt nabij een Natura 2000 gebied. Mogelijke effecten op beschermde natuur (externe werking) moeten worden onderzocht.
Visual Tree Assessment (VTA) inspectie (wettelijke zorgplicht)	Volgens de wettelijke zorgplicht is de boomeigenaar verplicht om voor gevaarlijke bomen één maal per jaar een VTA-inspectie uit te voeren. Wanneer voldaan is aan de zorgplichten, is de boomeigenaar niet wettelijk aansprakelijk is voor ontstane schade.
Bestemmingsplan	De bermen aan de buitenkant van de Eeuwigelaan zijn in het bestemmingsplan opgenomen als zeer waardevolle groengebieden. Deze bermen worden beschermd door middel van een aanlegvergunningstelsel. De middenbermen vallen binnen de bestemming verkeer en hebben geen beschermde status. Het college is bevoegd gezag. Indien activiteiten de natuur en/of beschermde soorten schaden, is ontheffing van de provincie respectievelijk het ministerie van E/L&I nodig (zie punten Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet).
Bomenbeleidsplan	Het beleidsplan is in concept. In een volgende fase van de planvorming worden nieuwe feiten hieromtrent verwerkt.
Water	Mocht de hoeveelheid verharding toe nemen, dan wordt in overleg met het Hoogheemraadschap bepaald hoeveel water gecompenseerd moet worden.
Cultuurhistorie	De cultuurhistorische waarden in het plangebied worden onderzocht.
Archeologie	Bij grondroerende werkzaamheden dieper dan 40 cm binnen een planomvang van 500 m ² of groter, dient met de aanwezigheid van archeologische waarden rekening gehouden te worden.

Hierbij wordt opgemerkt dat bijzondere omstandigheden in het project aanleiding kunnen zijn om af te wijken van het toetsingskader.

3. Organisatie

3.1 Projectorganisatie

De gemeente Bergen is initiatiefnemer en trekker van het project voor de toekomst van de Eeuwigelaan. Onderstaande projectorganisatie wordt daarbij gehanteerd.

Projectgroep

De organisatie bestaat uit een ambtelijke projectgroep waarin alle deelnemers binnen hun vakgebied/discipline de kaders vaststellen en dit aangeven bij de projectleider.

De projectgroep is verantwoordelijk voor de integrale benadering en uitwerking van het project. De projectgroep stemt de diverse disciplines op elkaar af. De projectleider is voorzitter van de projectgroep en is verantwoordelijk voor de bewaking van de voortgang, de kwaliteit en de financiën. De projectleider schakelt de benodigde disciplines tijdig in.

De volgende disciplines maken deel uit van de projectgroep en kunnen afhankelijk van het onderwerp in kleiner comité bij elkaar komen.

- Projectleider
- Projectassistent
- Wijkgericht werken/communicatie
- Verkeer en vervoer
- Natuur en landschap
- Cultuurhistorie
- Archeologie
- Planologie/stedenbouw
- Wijkteam en serviceteam (buitendienst)

Klankbordgroep

De klankbordgroep is bedoeld om bewoners, ondernemers, wijkverenigingen en andere belanghebbenden te betrekken bij het proces. De leden van de klankbordgroep worden geacht te spreken namens een zekere achterban. Hun rol is mee te denken met de planontwikkeling. De klankbordgroep heeft een adviserende rol. Dat betekent dat het college de adviezen van de klankbordgroep meeneemt in haar voorstellen aan de raad. Van het advies van de klankbordgroep kan worden afgeweken, maar dan moet wel worden uitgelegd en onderbouwd waarom.

De portefeuillehouder is voorzitter van de klankbordgroep. De projectleider is verantwoordelijk voor de organisatie en verslaglegging van de bijeenkomsten. De klankbordgroep 'Toekomst Eeuwigelaan' bestaat uit de vertegenwoordigers van de volgende groepen:

- Belangenvereniging Eeuwigelaan e.o.
- Bewonersvereniging Bergen Centrum
- Bewonersvereniging Van Reenenpark
- Buurtschap Westdorp
- Dorpsraad Bergen aan Zee
- Ondernemers Eeuwigelaan
- Stichting Mr. Frits Zeiler
- Fietsersbond
- Veilig Verkeer Nederland
- Transportsector
- Connexion
- Historische vereniging Bergen NH

Per projectfase en in overleg kan de samenstelling van de klankbordgroep wijzigen en kunnen extra personen, bijvoorbeeld (externe) specialisten, (tijdelijk) worden toegevoegd aan de klankbordgroep.

3.2 Startbijeenkomst klankbordgroep

De eerste klankbordgroep bijeenkomst staat in het teken van de rol van de klankbordgroep. Tijdens de eerste bijeenkomst wordt ook de probleemstelling en het doel van het project besproken, en wordt het proces afgestemd. De nadruk wordt gelegd op het probleem: de veiligheid.

Tijdens de eerste bijeenkomst is ook iemand aanwezig van het Adviesbureau HB. Dat bureau adviseert de gemeente over het opstellen van een PvE. Tijdens de eerste bijeenkomst met de klankbordgroep brengt iemand van het bureau het doel en de verwachtingen van de opdracht in kaart.

3.3 Voortgangsbewaking

De sturing en bewaking van de voortgang in het project, vindt via het portefeuillehoudersoverleg plaats. Afstemming over financiën vindt bilateraal plaats tussen de projectleider en controller.

Het is de bedoeling dat de verschillende producten binnen het planproces (PvE, concept plan en definitief plan) eerst in de projectgroep worden besproken. Daarna vindt afstemming in het portefeuillehoudersoverleg plaats, gevolgd door een klankbordgroepbijeenkomst. De opmerkingen van de klankbordgroep worden verwerkt, besproken met de projectgroep en afgestemd in het portefeuillehoudersoverleg. Het resultaat wordt besproken met de klankbordgroep voordat bestuurlijke besluitvorming plaatsvindt.

Om de voortgang te waarborgen worden door de projectassistent van externe bijeenkomsten verslagen gemaakt. De deelnemers van de klankbordgroep ontvangen een verslag van de overleggen en de doorlooptijd wordt aan de hand van een projectplanning bewaakt. In het volgende hoofdstuk is een (globale) planning van het project gemaakt.

4. Planning

4.1 Projectfasering

projectfase	Activiteiten	producten	Besluit vorming	Afronding
Verkenningfase	- Globale inventarisatie belangen	- Startnotitie - Informatieavond raad	College raad	Lopende
Initiatiefase	- Startoverleg projectgroep, daarna klankbordgroep - Bepalen kaders en randvoorwaarden - Cultuurhistorisch onderzoek/ flora- en fauna/ onderzoek/ verkeerskundig onderzoek - Overleggen met projectgroep, daarna klankbordgroep	- Programma van Eisen (PvE) - Bewonersavond	College raad	2 ^e kwartaal 2016
Definitiefase	- Uitwerking PvE - Overleggen met projectgroep, daarna klankbordgroep - Tervisielegging concept plan - Financiële verkenning	- Concept plan - Concept begroting - Bewonersavond	College raad	4 ^e kwartaal 2016
Ontwerpfase	- Verwerking inspraakreacties - Uitwerking naar definitief plan - Overleggen met projectgroep, daarna klankbordgroep - onderzoek financiële gevolgen	- Nota van beantwoording - Definitief plan - Begroting - Bewonersavond	College raad	3 ^e kwartaal 2017
Vorbereidings fase	Ontwerp bestek gereed maken	- Bestek - Vergunningen - Aanbesteding	College	4 ^e kwartaal 2017
Uitvoeringsfase	Uitvoeren fysieke werkzaamheden		College	2 ^e kwartaal 2018
Afrondingsfase	Oplevering + garantieperiode		College	3 ^e kwartaal 2018
Borgingsfase	Beheer en onderhoud		College	v.a. 3 ^e kwartaal 2018

De projectfasen worden tot en met de voorbereidingsfase afgesloten met een college- en/ of raadsbesluit.

4.2 Besluitvorming

Nadat het college en de raad hebben ingestemd met deze startnotitie, nemen het college en de raad in de initiatiefase een besluit over een Programma van Eisen. Hierin staan cultuurhistorisch onderzoek, verkeerskundig onderzoek en flora- en fauna onderzoek centraal. Op basis van het Programma van Eisen wordt in de definitiefase een concept plan uitgewerkt waarvoor, zoals in paragraaf 1.3 is vermeld, verschillende varianten worden onderzocht. Het concept plan wordt aan het college en de raad voorgelegd. Het concept plan wordt daarna formeel vrijgegeven voor inspraak en wordt voor een periode van 4 weken ter visie gelegd. Eventuele inspraakreacties worden verwerkt en er wordt een definitief plan gemaakt, dat aan het college en de raad wordt voorgelegd. In de volgende fase wordt het plan vertaald in een bestek en worden de noodzakelijke vergunningenprocedures doorlopen. Daarna start de uitvoering, afronding en borging.

5. Communicatie

Voor het project Toekomst Eeuwigelaan worden verschillende communicatiemiddelen ingezet voor de in- en externe communicatie. Zoals beschreven in paragraaf 3.1 wordt het proces in nauwe samenspraak met een klankbordgroep doorlopen.

In overleg met de communicatieadviseur wordt op basis van de 'factor C-methode' een Communicatieplan inclusief strategie opgesteld. Eerst worden per projectfase de doelgroepen bepaald en op welke wijze we de actoren betrekken bij het proces. Van meeweten, meedenken, meewerken tot meebepalen. Op basis van de projectmijlpalen wordt een communicatiekalender gemaakt waarin staat welke communicatiemiddelen, wanneer voor welke doelgroep wordt ingezet.

De website van de gemeente Bergen (www.bergen-nh.nl) geeft de actuele stand van zaken weer rondom de planvorming.

Publicatie vindt plaats in de gemeentelijke krant en de huis-aan-huisbladen. Omwonenden worden per brief uitgenodigd.

Nieuwsbrief aan de raad

De gemeenteraad wordt geïnformeerd middels de nieuwsbrief.

6. Financiën en risico's

Risico's

Zoals in hoofdstuk 1 is vermeld, is 'niets doen' geen optie omdat het risico op ongevallen te groot is.

Een risico voor het project is de (maatschappelijke) haalbaarheid. De Eeuwigelaan ligt in een verkeerstechnisch en cultuurhistorisch gevoelig gebied. Bomen hebben wellicht voor verschillende belanghebbenden een 'emotionele waarde'. Veranderingen hier kunnen als ingrijpend ervaren worden. Hier moet rekening mee gehouden worden. Dit is een reden om een zorgvuldig en transparant proces te doorlopen, tijdig alle belanghebbenden bij de planvorming te betrekken en zorgen voor een duidelijke en tijdige informatievoorziening.

Voor wat betreft de voorbereiding en uitvoering kunnen risico's voorkomen in de vorm van onvoorziene omstandigheden. Zoals bijvoorbeeld de aanwezigheid van beschermde soorten. Dit vereist om vooraf goed onderzoek te verrichten in de bestaande situatie. Onvoorziene omstandigheden kunnen voor een langere projectduur (uitvoeringsduur) zorgen. Weerstand hierop kan beheersbaar blijven door tijdig te communiceren.

Bijlage:
- VTA-rapportage 2014